

Акциони план за реализацију Стратегије развоја енергетике Републике Српске

Бања Лука, октобар 2011. године

Акциони план за реализацију Стратегије развоја енергетике Републике Српске

Акциони план је документ који је комплементаран са документом *Стратегија енергетског развоја Републике Српске*. Њиме се дефинише скуп мјера и активности, затим институције или субјекти који су одговорни за спровођење тих мјера и активности те рокови у којима се требају провести наведене мјере/активности, а све у циљу имплементације Стратегије.

Оно што је важно имати на уму код израде и спровођења акционог плана је временски хоризонт обухваћен акционим планом. Док Стратегија настоји сагледати прилике у енергетском сектору и усмјеравати развој енергетског сектора према неком сценарију до 2030. године, само неке од мјера/активности у акционом плану досежу исти временски хоризонт као и Стратегија. То су нпр. сталне мјере/активности на побољшању енергетске ефикасности, затим активности на смањењу утицаја енергетског сектора на животну средину, стално праћење и усклађивање законске регулативе која регулише енергетски сектор с оном у ЕУ, едукација, информисање и подизање свијести грађана о важности енергетског сектора и његовом утицају на животну средину и сл.

С друге стране, један дио мјера/активности је једнократан, као нпр. доношење различитих закона или подзаконских аката који се тичу енергетског сектора, изградња нових или реконструкција постојећих енергетских објеката и сл.

Надаље, за неке активности/мјере, ради динамичних промјена многих претпоставки које су постављене при изради Стратегије, није могуће сагледати цијели период који сагледава Стратегија, него се доноси план активности/мјера само за неколико година унапријед.

За политичке структуре, односно државну администрацију, која је одговорна за енергетски сектор (Влада РС, министарство задужено за енергетику, министарство задужено за заштиту животне средине, остала министарства која имају додира с енергетским сектором, регулаторна агенција) енергетске компаније у РС, као и будуће институције и компаније које ће се појавити у РС у области енергетике, важно је прихватити императив потребе за сталним процесом или активношћу планирања у сектору енергетике. Једном израђена стратегија се мора с временом подешавати, кориговати у складу с промјенама које настају у односу на претпостављене сценарије у вријеме израде Стратегије. Искуство најбоље свјетске праксе у енергетском планирању показује да постоје многи елементи (параметри) према којима је димензионисана Стратегија, а које није могуће прецизно предвидјети за дужи низ година у будућности. Будућност је увијек различита од оног што се претпостављало у прошлости. Из тог разлога произлази потреба сталног праћења остварења Стратегије и њеног усклађивања с кретањима тзв. водећих (*driving*) параметара.

Општи циљеви Стратегије развоја енергетике Републике Српске су:

- Обезбиједити потребне количине и облике енергије те сигурност снабдијевања за потребе привреде и грађана на простору Републике Српске, по економски одрживим цијенама водећи рачуна о проблему енергетског сиромаштва.
- Повећати ефикасност производње, транспорта и преноса, дистрибуције и потрошње енергије, посебно у сектору зграда. Активним законским, институционалним, организационим и финансијским мјерама убрзати ове процесе.
- Створити услове за постепено отварање енергетског тржишта и улагање у енергетски сектор.

Акциони план за реализацију Стратегије развоја енергетике Републике Српске

- Успоставити ефикасан систем подстицања енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије у складу са постављеним циљевима и обавезама које ће произаћи из чланства Босне и Херцеговине у Европској унији.
- Осигурати одрживи развој енергетског сектора у условима ограничене емисије гасова са ефектом стаклене баште.
- Усклађивати законодавство са правним несљеђем Европске уније.

Да би се остварили наведени општи циљеви, као и многи специфични циљеви постављени у Стратегији, потребно је провођење активности/мјера у појединој области како слиједи:

Област	Сектор угља	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
Отварање нових површинских копова на локацијама Гацко и Угљевик и обнова рударске механизације.	РиТЕ Гацко	2010. – 2013.
	РиТЕ Угљевик	2014. – 2016.
Рјешавање институционалног, организационог и проблема финансирања истраживања резерви угља те наставак и равномјерно истраживање резерви угља по појединим лежиштима у складу са законском регулативом.	Влада РС, ресорна министарства, локалне заједнице, енергетски субјекти	Почети одмах
Планирање развоја појединих угљених басена.	Влада РС, ресорно министарство	Трајни задатак
Усаглашавање са стандардима и прописима заштите животне средине.	Влада РС, ресорна министарства	Трајни задатак
Образовање стручњака за сектор угља.	Ресорно министарство, факултети, институти	Трајни задатак

Област	Сектор гаса	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
Наставити с усклађивањем законодавства о гасу с правним наслијеђем ЕУ за енергетику, у складу са обавезама из Уговора о успостави Енергетске заједнице и донијети подзаконске акте предвиђене енергетским прописима.	Народна скупштина РС, Влада РС, министарство надлежно за област енергетике, надлежни енергетски субјекти	2010. – 2015. (или до уласка у ЕУ)
Израдити план развоја гасног транспортног система.	ТСО, ДСО и Влада РС.	2010. – 2013.
Спровођење плана развоја транспортног система.	ТСО	2011. – 2025.
Припрема пројектне документације, припрема тендера, расписивање и додјела концесије за изградњу и управљање дистрибутивним системима	Влада РС, министарство надлежно за област енергетике, РЕРС или локална управа.	2011. – 2025.

Контрола спровођења плана развоја транспортног и дистрибутивног система	Влада РС, министарство надлежно за област енергетике, РЕРС или локална управа.	2011. – 2030.
---	--	---------------

Област	Сектор нафте	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
Оснивање агенције за обавезне резерве нафте и нафтних деривата или сличног независног органа.	Влада РС.	2012.
Доношење прописа за уређење динамике формирања и обнављања обавезних резерви деривата нафте и организације њиховог складиштења.	Влада РС, на приједлог Министарства индустрије, енергетике и рударства.	2012.
Истраживање резерви нафте и гаса на територију РС (Рафинерија нафте ББ има ексклузивно право на истраживање и експлоатацију нафте и гаса до 2012. године).	Комисија за концесије РС, Министарство индустрије, енергетике и рударства.	2012.
Постизање квалитета нафтних деривата у складу с важећим стандардима у ЕУ - измјена Одлуке о квалитету течних нафтних горива; усклађивање одговарајућих БАС стандарда.	Савјет министара Босне и Херцеговине; Институт за стандардизацију Босне и Херцеговине.	2012.

Област	Сектор електричне енергије - производња	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
Доношење коначне одлуке о продужењу животног вијека постојећих електрана (за рад иза 2030. године).	Електропривреда РС.	До краја 2013. године.
Израда студије изводљивости изградње гасних когенерација у већим урбаним центрима (Бања Лука, Добој, Приједор).	Влада РС, локална самоуправа, топлане.	До краја 2013. године.
Обнова пројекте документације за пројектне хидроелектрана које се планирају изградити до 2020. године (ХЕ Бук Бијела и ХЕ Фоча).	Влада РС, Електропривреда РС.	До краја 2012. године.
Додјела концесија за изградњу хидроелектрана до 2020. године (ХЕ Бук Бијела и ХЕ Фоча).	Комисија за концесије РС.	У 2012. години.
Припрема пројектне документације и активности потребне за реализацију хидроелектрана из пројекта средњи ток ријеке Дрине, градња по моделу стратешког партнерства	Влада РС, Електропривреда РС, Комисија за концесије, Народна скупштина РС	Почети одмах

<p>Ажурирање пројектне документације за Пројекат Горњи Хоризонти У оквиру ових активности рјешавати ХЕ Дубровник II и ХЕ Чапљина Градња појединих објеката самостално или по моделу стратешког партнерства Приоритетно отпочети градњу ХЕ Дабар одмах</p>	<p>Влада РС, Електропривреда РС</p>	<p>Почети одмах Додијељена концесија у априлу 2011.године. Завршетак радова 2016. године</p>
<p>Интевизирати истражне радове за преостале хидроенергетске објекте на сливовима ријека Врбас, Дрина, Босна и Требишњица, у циљу осигурања довољно квалитетних Одлука за инвестирање</p>	<p>Влада РС, Електропривреда РС</p>	<p>Почети одмах</p>
<p>Смањење емисије штетних материја из постојећих термоелектрана.</p>	<p>Електропривреда РС.</p>	<p>До рокова утврђених законом и преузетим међународним обавезама.</p>
<p>Одржавање и ревитализација постојећих хидроелектрана.</p>	<p>Електропривреда РС.</p>	<p>Сталне активности до 2030. године по објектима: - ХЕ Бочац (ревитализација 2020.) - ХЕ Вишеград (завршетак пројекта Power 4 до 2012.) - ХЕ Дубровник (ревитализација агрегата – у договору с ХЕП-ом; тунел Горица-Плат) - ХЕ Требиње II (ињекциони радови на брани Горица, ревитализација хидромеханичке опреме, 35 kV разводно постројење) – до краја 2011. - ХЕ Требиње II (додатни агрегат) – до 2015. - ХЕ Требиње I (замјена блок трансформатора, ревитализација хидромеханичке опреме, 220 kV разводно постројење) – до краја 2015. - ХЕ Требиње I (ревитализација хидромеханичке опреме, брана Гранчарево – ињектирање, анкерско поље и др.) – сталне активности до 2025. године - Доводни канал ПХЕ Чапљина (у договору са</p>

		<p>ЕП ХЗХБ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тунел Фатничко поље- акумулација Билећа (бетонска облога) – до 2015. године - Тунел Дабарско поље – Фатничко поље (бетонска облога) – до 2015. године - Компензациони базен и канал Фатничко поље – до 2015. године - МХЕ Богатићи – ревитализација и модернизација хидромашинске опреме и уклопнице, адаптација цјевовода, санација корита
Одржавање и ревитализација постојећих термоелектрана.	Електропривреда РС.	<p>Сталне активности до планираног изласка из погона По објектима:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ТЕ Гацко (реконструкција, продужење животног вијека и повећање ефикасности турбине и котла, ревитализација млинског постројења, аутоматска анализа квалитета угља, термотехничка и нормативна испитивања, отпашивање допреме угља, замјена 0,4 kV постројења, мјерење нултог стања и израда Студије утицаја Рудника и ТЕ Гацко на околину, реконструкција отпреме пепела и отпреме шљакe, реконструкција отпадних вода, уградња система одсумпоравања, уградња NOx горионика, рекултивација, ревитализација бране Клиње; отварање новог површинског копа, увођење система квалитета ISO 9001 и 14000) у периоду до 2013. године - ТЕ Угљевик (капитални ремонт 2010. године: реконструкција котла, замјена 6 kV и 0,4 kV постројења властите потрошње, реконструкција расхладног торња, систем мониторинга и управљања блока, реконструкција

		система отпадних вода; уградња система одсумпоравања, отварање новог површинског копа, увођење система квалитета ISO 9001 и 14000) – у периоду до 2015.
Рјешавање статуса пројеката за које је додијељена концесија и који су у разним фазама реализације (ХЕС Врбас, ХЕ Улог, мале ХЕ, ТЕ Станари, Рудник Котор Варош).	Влада РС (надлежна министарства), Комисија за концесије РС, РЕРС, концесионари, локална самоуправа, други надлежни органи (у поступцима издавања дозвола. лиценци, одобрење и других потребних докумената).	Сталне активности до 2015. године, приоритетно до краја 2012. године ријешити отворена питања око додијељених концесија за поједине мале ХЕ и ХЕС Врбас, тј. за пројекте за које је додијељена концесија, али је евидентан застој у реализацији.
Рјешавање отворених питања о коришћењу појединих постојећих/планираних електрана, и уговорних обавеза у сарадњи са системима и електропривредама из окружења (подјела хидропотенцијала из постојећих и изградња нових објеката, прошла улагања у термоелектране).	Влада РС, Електропривреда РС.	до краја 2013.

Област	Сектор електричне енергије - пренос	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
Спровођење краткорочног плана инвестиција.	Електропренос БиХ.	2010. – 2011.
Систематске активности на ревитализацији 110 kV мреже.	Електропренос БиХ.	2010. – 2030.
Систематске активности на ревитализацији 220 kV мреже.	Електропренос БиХ.	2015. – 2030.
Систематске активности на ревитализацији 400 kV мреже.	Електропренос БиХ.	2020. – 2030.
Припрема пројеката изградње ТС 400/220/110 kV Приједор 2 и ДВ 2x400 kV Б.Лука 6 – Приједор 2.	Електропренос БиХ.	2010. – 2013.
Изградња ТС 400/220/110 kV Приједор 2 и ДВ 2x400 kV Б.Лука 6 – Приједор 2.	Електропренос БиХ.	2014. – 2015.
Припрема пројекта изградње ДВ 400 kV Вишеград – Пљевља (Бук Бијела).	Електропренос БиХ.	2010. – 2013.
Изградња ДВ 400 kV Вишеград – Пљевља (Бук Бијела).	Електропренос БиХ.	2014. – 2015.
Унапређење система регулације напона (уградња компензационих уређаја у мрежи).	Електропренос БиХ, НОС БиХ.	2010. – 2014.

Припрема осталих важних пројеката изградње ТС 110/x kV и ДВ 110 kV.	Електропренос БиХ, НОС БиХ.	2011. – 2030.
Систематске активности на одржавању преносне мреже.	Електропренос БиХ.	2010. – 2030.

Област	Сектор електричне енергије - дистрибуција	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
Доношење обавезујућег програма смањења губитака у дистрибутивној мрежи за период до 2015. године, праћење провођења програма и резултата.	Влада РС, РЕРС, Оператори дистрибутивне мреже.	до краја 2012. године годишњи надзор обнова сваке 3 године и постављање петогодишњих циљева смањења губитака.
Смањење нерегистроване потрошње електричне енергије на ниво до 2% бруто потрошње на нивоу дистрибуције.	Влада РС, РЕРС, Оператори дистрибутивне мреже.	2010. – 2015.
Стратегија замјене бројила за поједине категорије купаца.	Оператори дистрибутивне мреже	2010. – 2014.
Постепени прелаз на директну трансформацију 110/10(20) kV.	Електропренос БиХ ; Оператори дистрибутивне мреже.	2010. – 2030.
Постепено укидање напонског нивоа 35 kV; динамика зависи од локалних специфичности дистрибутивне мреже.	Оператори дистрибутивне мреже.	2010. – 2030.
Постепена замјена напонског нивоа 10 kV са 20 kV; дугорочни процес који започиње у ванградским мрежама, а завршава у градским кабловским мрежама.	Оператори дистрибутивне мреже.	2010. – 2030.
Квалитет електричне енергије одржавати на дефинисаном нивоу примјеном индикатора кварова, прекидача или даљински управљаних растављача на стубовима водова 10(20) kV и аутоматских регулатора напона у посебним случајевима дугих извода 10(20) kV.	Оператори дистрибутивне мреже.	2010. – 2030.
Опремање дисрибутивних диспечерских центара за аутоматско и даљинско управљање мрежом средњег напона.	Оператори дистрибутивне мреже.	2010. – 2030.
MTU систем, оптичка комуникација, PLC	Оператори дистрибутивне мреже.	2010. – 2030.
Премјештање мјерних мјеста на фасаду или границу посједа и/или уградња бројила с даљинским читањем и управљањем	Оператори дистрибутивне мреже.	2010. – 2030.

Област	Сектор даљинског гријања	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
<p>Смањивање топлотних губитака у магистралним и дистрибутивним топлотним мрежама – покретање и наставак активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мјере континуираног побољшања ефикасности у испоруци топлотне енергије, замјена дотрајалих цјевовода и увођење предизолованих цијеви, наставак ових пројеката тамо гдје су започети и покретање тамо гдје нису. 	<p>Предузећа која обављају дјелатност у области топлотне енергије.</p>	<p>5-годишњи план по етапама.</p>
<p>Успостављање регулаторне основе за уређивање питања: производње, дистрибуције, снабдијевања топлотном енергијом, политике тарифирања те односа снабдјевача и потрошача топлоте, уз дефинисање границе одговорности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - постављање легислативног оквира за дјеловање сектора топлификације, доношење закона који регулише овај сектор са свим битним питањима. 	<p>Министарство надлежно за енергетику, Министарство задужено за комуналну дјелатност, РЕРС.</p>	<p>2 године.</p>
<p>Увођење билансирања горива и планирања снабдијевања и потрошње горива на нивоу ентитета:</p> <ul style="list-style-type: none"> - улазак у биланс на нивоу РС, постављање основе за планирање набавке и потрошње потребних енергената. 	<p>Министарство надлежно за енергетику, РЕРС.</p>	<p>2 године.</p>
<p>Увођење мјерења потрошње топлотне енергије и система наплате према потрошњи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мјера за успоставу реалних тржишних односа, постављање система мјерења потрошње на нивоу топлотних подстанција или индивидуалних потрошача, према карактеристикама купаца. 	<p>Предузећа која обављају дјелатност у области топлотне енергије.</p>	<p>5-годишњи план по етапама.</p>

Провођење студија изводљивости за когенерацијска постројења: - мјера припреме за изградњу когенерацијских постројења тамо гдје има основе за њихово увођење, треба бити у складу са плановима увођења мреже природног гаса и развоја потрошње алтернативних горива (биомаса).	Предузећа која обављају дјелатност у области топлотне енергије.	3 године.
--	---	-----------

Област		Енергетска ефикасност
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
Интегрална анализа рационалности кориштења енергије у производњи алуминијума, студије изводљивости препознатих мјера с економском анализом и доношење плана спровођења.	Министарство индустрије, енергетике и рударства, Фабрика глинице Зворник.	1 - 2 године.
Успостава тијела за праћење и анализу рационалности кориштења енергије према гранама индустрије те за периодично извјештавање о специфичној потрошњи енергије и прихватљивим мјерама побољшања.	Привредна комора РС, индустријска предузећа.	2 - 3 године.
Окупљање и оспособљавање стручних особа за провођење специјализованих енергетских аудита у индустрији, организовање таквих аудита.	Министарство индустрије, енергетике и рударства, Привредна комора РС.	2 - 3 године.
Изградња институционалног и законодавног оквира, имплементација Директива ЕУ из подручја ЕЕ, израда акцијског плана.	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС и Министарство индустрије, енергетике и рударства РС.	3 - 5 година.
Оснивање фонда за подстицање пројеката енергетске ефикасности.	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС и Министарство индустрије, енергетике и рударства РС.	3 - 5 година.
Едукација разних циљних група за интегрално пројектовање заграда.	Факултети, институти, стручна удружења.	3 - 5 година.
Израда и доношење Закона о енергетској ефикасности.	Ресорна министарства, Народна скупштина РС.	3 - 5 година.
Израда Акцијског плана за имплементацију ЕУ директиве о енергетским карактеристикама зграда.	Влада РС, ресорна министарства.	3 - 5 година.

Израда и усвајање нових Техничких прописа који ће регулисати строжи ниво топлотне заштите и управљање потрошњом енергије у зградама у складу са ЕРВД и нормом EN 13790.	Ресорна министарства, Влада РС.	До 5 година.
Израда и усвајање нових Техничких прописа који ће регулисати обавезу енергетске сертификације зграда, тј. класификације зграда према потрошњи енергије.	Ресорна министарства, Влада РС.	3 - 5 година.
Израда и усвајање нових Техничких прописа који ће регулисати образовање независних енергетских стручњака који ће проводити енергетске прегледе и енергетску сертификацију зграда.	Ресорна министарства, Влада РС.	3 - 5 година.
Израда и усвајање методологије енергетских прегледа.	Ресорно министарство, Влада РС.	3 - 5 година.
Континуирану едукацију разних циљаних група и информисање јавности.	Ресорно министарство, агенције, институти, медији.	Трајни задатак.

Област	Обновљиви извори енергије	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
Доношење законских и подзаконских аката из подручја ОИЕ.	Надлежна министарства	3 - 5 година.
Процјена потенцијала ОИЕ.	Надлежна министарства, државни заводи, институти и факултети	3 - 5 година.
Стварање административне процедуре за пројекте ОИЕ.	Надлежна министарства, РЕРС, оператор система, финансијски оператор	До 5 година.
▪ Дефинисање и доношење техничких услова прикључка мале хидроелектране на мрежу, којима би се прописала права и обавезе субјекта који производи електричну енергију те субјекта одговорног за одржавање и погон мреже.	Министарство индустрије, енергетике и рударства	До 2 године.
▪ Успостава мјерних станица за мјерење величине протока на водотоцима односно интересантним локацијама на којима то још не постоји.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде.	До 5 година.
▪ Иницирање изналажења могућности за поједностављене процедуре прибављања потребних	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију	До 5 година, уз правовремена континуирана прилагођења у складу с будућим пројектима законске регулативе.

сагласности и скраћивање времена за издавање одобрења за изградњу малих ХЕ у РС, као и могућност обједињавања издавања већег броја различитих сагласности и дозвола, поготово што је за већину од њих потребан исти ниво подлога и исте претходне активности.		
---	--	--

Област		Заштита животне средине	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика	
Ускладити регулативу Републике Српске из подручја заштите животне средине са ЕУ смјерницама те међународним конвенцијама и протоколима.	Ресорно министарство, Влада РС.	2010. – 2015. (или до уласка у ЕУ).	
Унаприједити систем прикупљања података о емисијама у околину из стационарних енергетских извора (катастар емисија у околину) и номиновати/основати надлежну институцију (нпр. Агенција за заштиту животне средине).	Влада РС, ресорно министарство и локална самоуправа.	2010. – 2013.	
Припремити регулативу о имплементацији механизма чистог развоја (СДМ) и успоставити надлежно тијело за реализацију СДМ пројеката, након што се постигне глобални споразум о смањењу емисија гасова с ефектом стаклене баште и јасније дефинише статус СДМ механизма за пост- <i>Kyotski</i> период (иза 2012. године).	Ресорно министарство, Влада РС.	2011. – 2012.	
Припремити регулативу о трговању емисијама гасова са ефектом стаклене баште, успоставити Регистар и прикључити се ЕУ систему трговања правима на емисију.	Ресорно министарство, Влада РС.	2010. – 2015. (или до уласка у ЕУ).	

Област		Тржиште и цијене енергије	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика	
Отварање тржишта електричне енергије (до почетка 2015. године).	Влада РС, РЕРС, ЕРС.	Сталне активности до 2015. године.	
Постепено подешавање цијене енергије и енергената на економски одрживи ниво.	Влада РС, РЕРС, енергетски субјекти.	Сталне активности до 2015. године.	
Ревизија и побољшање	Влада РС (министарства)	Континуирано.	

програма помоћи социјално угрожених категорија потрошача и доношење програма смањења енергетског сиромаштва.	надлежна за енергетику и социјалну помоћ), РЕРС.	
Примјена ЕУ правила о сигурности снабдијевања енергијом и енергентима (повезивање у регионално тржиште, сарадња у кризним ситуацијама, оперативне и стратешке резерве нафте, нафтних деривата и гаса).	Влада РС, РЕРС.	До 2013. године Стално праћење.
Израда и имплементација модела помоћи социјално угроженим категоријама домаћинства у снабдијевању енергијом и постизању минимално потребног стандарда становања: <ul style="list-style-type: none"> ▪ израда Студије (Елабората) којим ће се јасно дефинисати слjedeће: <ul style="list-style-type: none"> • методологија за прорачун минималних потреба за енергијом за свако социјално угрожено домаћинство, посебно на темељу низа критеријума: приходи домаћинства, укупан број чланова, климатски услови, стамбени услови, постојање инфраструктуре (електроенергетске, гасне, топлотне) те могућности коришћења осталих енергетских ресурса и слично, • ниво субвенције за подмирење минималних потреба за енергијом, • начин имплементације резултата елабората: организација институционалног оквира за спровођење модела и доношење приједлога за потребним интервенцијама и усклађивање са постојећом законском регулативом (Закон о социјалној заштити и други). 	Влада РС, ресорно министарство.	До 2 године.

Област	Преструктурирање	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
СЕФТА споразум - Успоставити подручје слободне трговине између	Влада РС и Министарство трговине и туризма РС у сарадњи са Министарством спољне трговине и	31.12. 2011. г.

<p>земаља потписница, у складу са одредбама овог Споразума и релевантним правилима и процедурама WTO-а.</p>	<p>економских односа БиХ</p>	
<p>Уговор о енергетској повељи</p> <p>- Подстицање развоја трговине у енергетици на основу отвореног и конкурентног тржишта енергетских производа, опреме и услуга, отклањање техничких, административних и осталих баријера у трговини енергетским производима, опремом, услугама и технологијом, подстицање модернизације, обнове и рационализације опреме за производњу, транспорт, дистрибуцију и коришћење енергије, унапређење приступа капиталу путем одговарајућих финансијских институција.</p>	<p>Влада РС и Министарство индустрије, енергетике и рударства РС.</p>	<p>Дугорочан задатак, актуелан до 2030. године.</p>
<p>Уговор о успостави Енергетске заједнице – имплементација <i>acquisa</i> о енергији</p> <p>- Унаприједити правни оквир за подручје функционисања трговине на велико; - Унаприједити законодавство за подршку конкурентнијем снабдијевању тржишта; - Постићи договор око имплементације <i>acquisa</i>-а о гасу и наставити са његовом имплементацијом.</p>	<p>Ресорна министарства у Влади РС, Регулаторна комисија за енергетику РС и учесници на енергетском тржишту РС.</p>	<p>Дугорочан задатак, актуелан до 2030. године.</p>
<p>Директива 2005/54/ЕС о општим правилима за унутрашње тржиште електричне енергије</p> <p>- Прописати општа правила за производњу, пренос, дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом те утврдити правила о организацији и функционисању електроенергетског сектора, приступ тржишту, критеријуме и поступке који се примјењују за објаву надметања и давање одобрења за изградњу електроенергетских пројеката и управљање системима. - Радити на побољшању</p>	<p>РЕРС и Министарство индустрије, енергетике и рударства РС.</p>	<p>Рок за имплементацију је 1. јули 2007. године, уз обезбјеђење да статус квалификованог купца најкасније до 1. јануара 2008. године имају сви купци осим домаћинстава, а од 1. јануара 2015. године да тај статус имају сви купци.</p>

<p>постојеће процедуре система сигурности снабдијевања, унапређењу процедура за функционисање ДСО-а</p>		
<p>Директива 2005/89/ЕС о мјерама сигурности снабдијевања електричном енергијом и улагањима у инфраструктуру</p> <p>- Утврдити мјере у циљу постизања сигурности снабдијевања и исправног рада тржишта које требају осигурати одговарајући ниво производних капацитета, одговарајућу равнотежу између понуде и потражње те одговарајући ниво повезаности система интерконективним водовима ради развоја тржишта</p> <p>- Радити на дизајнирању veleпродајног тржишног оквира у циљу одржавања одређене равнотеже између понуде и потражње, те израдити одговарајући регулаторни оквир за обезбјеђивање улагања у мрежу,</p>	<p>РЕРС, Министарство индустрије, енергетике и рударства РС и учесници на енергетском тржишту РС</p>	<p>До краја 2011. године.</p>
<p>Директива 2003/55/ЕС о општим правилима за унутрашње тржиште природног гаса (и нова Директива 2009/73/ЕЗ)</p> <p>- Утврдити заједничка правила за пренос, дистрибуцију, снабдијевање и складиштење природног гаса.</p> <p>- Одредити правила организације и функционисања сектора гаса, приступ тржишту, критеријуме и поступке који се примјењују на давање дозволе за пренос, дистрибуцију, снабдијевање и складиштење природног гаса и рада система.</p>	<p>РЕРС и Министарство индустрије, енергетике и рударства РС</p>	<p>Рок за имплементацију је 1. јули 2007. године, уз обезбјеђење да статус квалификованог купца најкасније до 1. јануара 2008. године имају сви купци осим домаћинстава, а од 1. јануара 2015. године да тај статус имају сви купци.</p>
<p>Пропис 1775/2005 (и нови Пропис ЕС 715/2009) о условима за приступ преносном систему за природни гас</p> <p>- Успоставити недискриминаторна правила за услове приступа преносним системима природног гаса узимајући у обзир</p>	<p>РЕРС</p>	<p>Што прије.</p>

специфичности националних и регионалних тржишта, како би се осигурало исправно функционисање унутрашњег тржишта за гас.		
- Доставити Енергетској заједници важеће прописе о процјени утицаја пројеката на животну средину како би надлежни органи оцијенили усклађеност домаћих прописа са захтјевима Директива, те имплементирати <i>acquis communautaire</i> о животној средини у складу са планираном динамиком.	Ресорна министарства у Влади РС.	2010. – 2017. године
Ове директиве се примјењују за процјену еколошких ефеката јавних и приватних пројеката који би могли имати значајан утицај на околину. Прописати начин израде процјене утицаја пројеката на околину у контексту сваког појединачног случаја којем се исказују директни и индиректни утицаји пројекта на: људска бића, флору и фауну; земљиште, воду, ваздух, климу и пејсаж; материјалну имовину и културну баштину; и међусобну интеракцију свих претходно наведених фактора.	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС и РЕРС.	Што прије.
Уговор о успостави Енергетске заједнице – имплементација <i>acquis-a</i> о конкуренцији - У цјелини ускладити регулаторни оквир у сегменту тржишне конкуренције са ЕУ моделом закона, односно са захтјевима <i>acquis -a</i> .	РЕРС.	До 2015. године.
- Испуњавање захтјева према Енергетској заједници.	Влада РС и РЕРС.	Стална обавеза.
Трећи пакет прописа о либерализацији тржишта електричне енергије и гаса - Успостављање јаснијег система одговорности субјеката у РС; - Остварење шире сарадње и усклађености међу релевантним субјектима унутар и изван енергетског сектора. Основне промјене које уводи трећи пакет енергетских прописа ЕУ у односу на	РЕРС и Министарство индустрије, енергетике и рударства РС.	Континуирана обавеза коју треба реализовати у складу са динамиком у оквиру Енергетске заједнице.

<p>досадашње стање су:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. строжи захтјеви за раздвајање оператора преносног система од осталих дјелатности, 2. јачање надлежности регулаторних агенција, 3. јачање координације међу регулаторима и операторима преносног система, 4. повећање транспарентности на свим нивоима, 5. јасан третман дугорочних уговора о снабдијевању енергијом, 6. приступ складиштима природног гаса, 7. третман стратешких залиха природног гаса, 8. инвестиције у енергетску инфраструктуру, 9. инвестиције из трећих земаља, 10. заштита права купаца и енергетско сиромаштво, 11. раздвајање оператора дистрибутивног система. <p>Обзиром на карактеристике енергетског сектора Републике Српске, од свих наведених ставки најважније су: јачање регулаторне агенције за енергетику и раздвајање оператора дистрибутивног система (ОДС).</p>		
--	--	--

Област	Законодавство	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
<p>Наставити с усклађивањем енергетског законодавства с правним наслијеђем ЕУ за енергетику, у складу са обавезама из Уговора о оснивању Енергетске заједнице</p>	<p>Народна скупштина РС, Влада РС, министарство надлежно за област енергетике, РЕРС.</p>	<p>2010. – 2015. (или до уласка у ЕУ).</p>
<p>Унаприједити постојеће законске акте те донијети подзаконске акте предвиђене енергетским прописима.</p>	<p>Народна скупштина РС, Влада РС, министарство надлежно за област енергетике, РЕРС, надлежни енергетски субјекти.</p>	<p>2010. – 2011.</p>
<p>Нормативно уредити област подстицања обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације:</p>	<p>Народна скупштина РС, Влада РС, министарство надлежно за област енергетике, РЕРС.</p>	<p>2013. – 2015.</p>

<p>a) доношењем предвиђених подзаконских аката или</p> <p>b) доношењем посебног закона о ОИЕ и ЕК, с тиме да Влада РС дефинише политику и прописује циљеве.</p>		
<p>Нормативно уредити област биогорива у складу са захтјевима ЕУ.</p>	<p>Народна скупштина РС, Влада РС, министарство надлежно за област енергетике, РЕРС.</p>	<p>2013.</p>
<p>Нормативно уредити сектор топлотне енергије.</p>	<p>Народна скупштина РС, Влада РС, министарство надлежно за област енергетике, РЕРС.</p>	<p>2012.</p>
<p>Донијети посебан закон (пропис) којим ће се регулисати ефикасно кориштење енергије у финалној потрошњи.</p>	<p>Народна скупштина РС, (министарство надлежно за област енергетике, односно Влада РС)</p>	<p>2012.</p>
<p>Успоставити функције припреме и реализације пројеката те спровођења система подстицаја у области ефикасне когенерације и обновљивих извора те енергетске ефикасности кроз:</p> <p>a) додјелу функција постојећем Фонду за заштиту животне средине</p> <p>b) или оснивањем посебног субјекта-фонда за обновљиве изворе енергије и ефикасну когенерацију</p>	<p>Народна скупштина РС (министарство надлежно за област енергетике, односно Влада РС)</p>	<p>2013. – 2015.</p>

Област	Образовање и међународна сарадња	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
<p>Оснивање центра/центара за обновљиве изворе енергије и енергетску ефикасност.</p>	<p>Министарство индустрије, енергетике и рударства; Министарство управе и локалне самоуправе.</p>	<p>У року од 3 године.</p>
<p>Подстицање и имплементација надопуњавања садржаја појединих предмета садржајем који обухвата обновљиве изворе енергије и</p>	<p>Савјет за развој високог образовања и осигурање квалитета, Министарство просвјете и културе.</p>	<p>У року од 3 године.</p>

енергетску ефикасност у средњошколским и високошколским установама техничког усмјерења.		
Увођење допунских промотивних, едукацијских програма са нагласком на повећање коришћења обновљивих извора енергије, али и повећање енергетске ефикасности.	Институције при Министарству просвјете и културе, образовне установе, Министарство управе и локалне самоуправе.	У року од 3 године.
Увођење едукацијских програма за оспособљавање институција за аплицирање у програме међународне сарадње.	Министарства, истраживачке институције, факултети, институти, развојне агенције.	2011.
Улагати у стварање и образовање наставног кадра на факултетима, који би се бавио развојним проблемима енергетике.	Ресорна министарства у Влади РС.	Трајни задатак.
Убрзати имплементацију нових сазнања о модерним технологијама. Успостављати билатералну сарадњу са другим земљама у транзицији, како би се искористила позитивна искуства и рјешења, али и избјегле могуће грешке. Успостављати сарадњу са најразвијенијим земљама свијета, коју треба у почетку остваривати кроз школовање стручњака, заједничке истраживачке пројекте, а затим и кроз покретање и реализацију заједничких демонстрационих пројеката.	Ресорна министарства у Влади РС.	Трајни задатак.

Област	Јавност, информисање и савјетовање	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
Оснивање енергетске агенције/савјетовалишта.	Министарство индустрије, енергетике и рударства или Министарство управе и локалне самоуправе	У року од 3 године.
Имплементација Архушке конвенције.	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС и Министарство правде РС.	Што прије.

Област	Финансирање енергетског сектора	
Активност/мјера	Надлежни орган/институција	Рок/Динамика
Постепено увођење тржишних цијена енергије. Остваривање финансијске стабилности и успјешности пословања трговачких	Привредна друштва у енергетском сектору, остала привредна друштва РЕРС, Влада РС, органи	До 3 године.

<p>друштва енергетског сектора. Повећање кредитног рејтинга инвестиционих пројеката у енергетици. Подстицај инвеститорима. Подстицања енергетске ефикасности. Подстицања коришћења обновљивих извора енергије. Подстицања заштите и унапређења животне средине.</p>	<p>јединица локалне самоуправе.</p>	
---	-------------------------------------	--